

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2024

No 2

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Elektron nashr. 598 sahifa.

E'lon qilishga 2024-yil 29-fevralda ruxsat etildi.

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Axmedov Sayfullo Normatovich i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMIB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoira Azimovna, SamDu IS instituti professori
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi
Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Ilm-fanga baxshida umr Baxtiyor Islamov	8
Kichik biznesni rivojlantirishda “yashil” iqtisodiyotni keng tatbiq qilishning ahamiyati Gulnora Abdurahmonova Kalandarovna, Sanjar Baxodirovich G’oipnazarov	10
Brand Capital as a Determinant of Institutional Prestige and Student Choice in the Higher Education System ... Zufarova Nozima Gulamiddinovna	16
Inson va atrof-muhit dialektikasi: nomutanosiblik ko’rsatkichlari va ekologik muammolar Butaboyev Maxammadjon Tuychiyevich, Maxmudov Nosir Maxmudovich	24
Yashil budjetlashtirish va uni O’zbekistonda joriy etish istiqbollari Meyliev Obid Raxmatullayevich, Gofurova Kamola Xayrulla qizi	30
Iqtisodiyotda ta’lim va fan integratsiyasining asosiy yo’nalishlari Yormatov Ilmidin Toshmatovich	35
Transport vositalari va yo’llar turizm transport infratuzilmasini rivojlantirishning muhim omilidir Aqzamov Shaxboz Akmalovich	39
Bank xizmatlarini raqamlashtirish orqali samaradorligini oshirish A. X. Salamov	44
Biznes-reja baliqchilik xo’jaligi rivojlanishi uchun asos sifatida Dosmurotova Shaxista Kengashovna	48
Mamlakatning investitsiyaviy jozibadorligi va uning lizing munosabatlari rivojlanishi bilan bog’liqligi Axmediyeva Aliya Toxtarovna	55
Turizmni rivojlantirish imkoniyatlari Ziyadullayev Ilhom Narkabilovich	63
Tijorat banklari depozit operatsiyalari samaradorligini oshirish muammolari va ularni bartaraf etish yo’llari Shamsiyev Nodir Muratovich	67
Hududlarni rivojlantirishda xorijiy investitsiyalarning samaradorligini oshirish masalalari Shagazatov Oybek bahodirovich	72
Hududlar biznes muhitini rivojlantirish va samarali boshqarish yo’nalishlari Davlatov Sanjar Abdimannonovich	76
Ijtimoiy rivojlanish xulq-atvor paradigmasida yoshlarning tadbirkorlik faoliyatini tartibga solishning nazariy asoslari Mirzatov Baxtiyor Toxirovich	80
Korxonalar innovatsion faoliyatida raqamli transformsiyaning muhim yo’nalishlari Yuldasheva Kamola Miraliyevna	84
O’zbekistonda agroturizmni rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish (Buxoro viloyati misolida) Yoriyeva Farangiz Murodillayevna	89
Innovatsion tadbirkorlik muhitini kompleks baholashda xalqaro tashkilotlar tajribasi Nazarova Umida Avazovna	94
Turizm faoliyatini davlat tomonidan tartibga solish samaradorligini oshirishning ayrim usullari Mirzaxodjayev Alisher Botirovich	98
Globallashuv sharoitida transchegaraviy suv resurslardan samarali foydalanishni boshqirish Mirzayev Musurmon Umidullayevich	103
Surxondaro viloyati iqtisodiyotida kichik biznes va tadbirkorlikning o’rni va ahamiyati Fayziyeva Aziza Azamat qizi	108
Ta’lim muassasalarida xarajatlarni moliyaviy nazorat etishning samaradorligi tahlili Eshonqulov Davlatjon Rajabboyevich	113
Ta’minot zanjirini boshqarishda transport logistikasi usullarini takomillashtirish Zoxidova Nazokat Berdimurot qizi	119
Blokcheyn texnologiyasida xavfsizlik masalalari Mamadiyarov Zokir Toshtemirovich	123
Развитие цифровой трансформации банковского сектора Республики Узбекистан Абдурахманова Матлуба Махамдаминовна	129

Asosiy fondlarni hisoblash va baholash usullarini takomillashtirish istiqbollari.....	135
Rixsimbayev Odiljon Qobiljonovich	
Marketingda tovar harakati tizimini optimallashtirish va modellashtirish	141
Sherzod Xolmurodovich Pardayev, Kamola Abdujabborovna Pardayeva	
Iqtisodiy rivojlanish uchun strategik taqsimlash strategiyalari:	
Investitsion Fond Portfellarning qiyosiy tahlili.....	148
Sultonboeva Munira bahodirovna	
Soliq munosabatlarining ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati: ilmiy-nazariy qarashlar.....	154
Axrorov Zarif Oripovich, Saidmurodov Feruz Sodiqjon o'g'li	
Взаимосвязь инвестиционной стратегии с оценкой эффективности инвестиционного проекта	159
С. С. Алиева, А. Назаров	
Erkin iqtisodiy zonalarning faoliyati va boshqaruv mexanizmini takomillashtirish.....	167
Sheraliyeva Saida Azatovna	
Xizmat safari xarajatlari hisobining huquqiy asoslari	170
Ergashev Sarvar Xudoynazarovich	
Инклюзивное образование и его особенности.....	175
Зайнутдинова Умида Джалоловна	
Jismoniy shaxslarning mol-mulk va yer soliqlarini hisoblash va undirish samaradorligini oshirish yo'llari.....	179
Qurbonov Muxiddin Abdullayevich	
Mamlakatda soliq qarzdorligi vujudga kelishining asosiy sabablari va ularni qisqartirish yo'llari.....	184
Hakimov Ulug'bek Furqat o'g'li	
Mulk qiymatini baholash tushunchasi, baholash obyektlari, baholanadigan qiymat turlari.....	188
Izbosarov Boburjon Bahriddinovich, Yoqubboyev Ilhomjon G'ulomjon o'g'li	
O'zbekistonda sug'urta xizmatlarining zamonaviy transformatsiyasi.....	193
G. Adilova	
Biznes subyektlarida samaradorlik masalalarini o'yinlar nazariyasi usuli bilan baholash.....	197
Mardiyev Nurali	
Yengil sanoatda "lean production" konsepsiyasini tatbiq etishning amaliy jihatlar.....	203
Yaxyayeva Inobat Karimovna	
Soliq salohiyatini baholash usullari va ularning tadbirkorlik subyektlari faoliyatiga ta'siri tahlili	207
Borotov Sharofiddin Jumaqul o'g'li	
Ko'chmas mulk bozorini baholashning institutsional asoslari	213
Ishonqulov Nizamjon Fayzullayevich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida turizm xizmatlarini rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari.....	221
Amriyeva Shaxzoda Shuxratovna	
O'zbekistonning bank-moliya tizimi hamda unda Islom moliyasi	
instrumentlarini jalb etishdagi joriy tendensiyalar	226
Eshimov Alisher Dasmurodovich	
Tashqi savdoda notarif usullarni qo'llashning iqtisodiy oqibatlarini aniqlash	
metodologiyasi (rivojlangan davlatlar tajribasi).....	234
Norqobilov Akobir Iso o'g'li	
Reklama xizmatlari va uning subyektlar samaradorligini oshirishdagi imkoniyatlari.....	240
Rabbimov Elbek Abdulloyevich	
Ijtimoiy siyosatni amalga oshirishda sog'liqni saqlash tizimini moliyalashtirish asoslari	245
Imonqulov Nuriddin Qo'shmon o'g'li	
Tijorat banklari biznes ekotizimini rivojlantirishning nazariy asoslari.....	250
Shoymardonov Orziqul Jo'ra o'g'li	
Majburiy tibbiy sug'urtaning vujudga kelishi va o'ziga xos xususiyatlari.....	256
Kenjayev Soxib Sayfiyevich	
O'zbekiston Respublikasida zamonaviy soliq ma'murchiligini joriy etish orqali budjet-soliq siyosati	
samaradorligini yanada oshirish.....	260
Yuldasheva Shaxnoza Xojiakbar qizi	
Jahon iqtisodiyotining barqaror rivojlanishida derivativlar bozorining roli	266
Shokirov Mirkamol Mirolim o'g'li	
Boshqaruv hisobida mas'uliyat markazlarini tashkil etish masalalari.....	274
Sobirov Otabek Olimjonovich	

Davlat moliyasini boshqarishda moliyaviy nazorat usullaridan samarali foydalanish yo'llari	277
Kultayev Farxod Shavkatovich	
Tijorat banklari foydasi va rentabillik ko'rsatkichlariga ta'sir etuvchi omillar tahlilini takomillashtirish	281
Normo'minov Temurbek Sheraliyevich	
O'zbekiston Respublikasida tijorat banklari aktivlar sifatini oshirish yo'llari	284
To'ychiyev Otabek Shamshiyevich	
Venchur kapitalining mohiyati va O'zbekistonda venchur tizimini rivojlantirishning institutsional asoslari.....	288
Tadjibayeva Nigora Gulomjonovna	
Innovatsiyalar: zamonaviy iqtisodiyot uchun innovatsion faoliyatni qo'llab-quvvatlash zarurati.....	293
Malikova Dilrabo Muminovna, Tursunov Jahongir Ulug'bek o'g'li	
Budjet daromadlarining shakllanishida egri soliqlarning ta'sirini ko'p omilli ekonometrik modellashtrishda tahlil qilish.....	297
Abdunazarova Shahnoza Norqo'chqor qizi	
Aksiyadorlik jamiyatlarida investitsion jozibadorlikni oshirish yo'llari	302
Abdullayev Boburjon Akbaraliyevich	
Barcha tadbirkorlik subyektlariga teng raqobat sharoitini yaratishda soliq imtiyozlarining o'rni	306
Akbarov Akmalxon Akrom o'g'li	
Hisob siyosati va unda biologik aktivlar hisobini yoritib berish tartibini takomillashtirish	310
Mirzayeva Nargiza Batirovna	
Talabalarning oilali bo'lishiga ta'sir etuvchi omillarga iqtisodiy baholashda yangicha yondashuv.....	314
O. U. Shomurodov, A. A. Suyarov, Z. U. Uroqov, J. S. Urazov, A. T. Ablahatov	
Ways to Use the Experience of Foreign Countries in Creating a Beneficial Business Environment for Entrepreneurship And Improving Taxation	319
Mukhlisa Ikramova	
Aholi turmush darajasini oshirishda moliyaviy savodxonlikning o'rni va iqtisodiy rivojlanishga ta'siri	325
Yusupov Muhammadali Soxib o'g'li, J.D. Xojiyev	
Temir yo'l sanoat korxonalarida ijtimoiy-mehnat munosabatlarini boshqarish bo'yicha xorijiy tajriba.....	329
Kadirova Sharofat Amonovna	
Механизм внедрения аутсорсинговой деятельности в АО “Ўзтемирйўлийўловчи”	332
Н. Э. Кахарава	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni yanada rivojlantirish investitsiyalarni jalb qilishda xorijiy mamlakatlar tajribasi	337
Sharipov Bobur Anvar o'g'li	
“STEKLOPLASTIK” MJCHning bozordagi strategik holatini tahlil qilish	342
Musyeva Shoira Azimovna	
Agrar sektorda ekologik toza mahsulotlarni ishlab chiqarishning nazariy masalalari	348
M. Sh. Nazarova, Z. S. Kazakova	
Methodological Foundations of Bank Lending and Classification of Factors Affecting the Features of Obtaining Loans.....	353
Raxmanova Laylo bahodirovna, A. Karimova	
Agrosanoat klasterlarda tovar-moddiy zaxiralar samaradorligini KPI orqali baholash uslubiyati.....	357
Toshpo'latov Azizbek Shermuxamadovich	
Faol tadbirkorlar faoliyatida kambag'al oilalarni iqtisodiy-ijtimoiy holatini yaxshilash imkoniyatlari.....	362
Salamov Ibrohim, Nazarova Maryam Sharifovna, Kazakova Zulayxo Saloxiddinovna, Jonibekov Faxriddin Beknazarovich, Kudratov Rizo Turdibayevich, Ulmasova Oygul Baxtiyorovna, Xamdamova Nasiba Ablakulovna, Xudayberdiyeva Ma'rifat Umarovna	
Xo'jalik yurituvchi subyektlar strategiyasi tahlilining o'ziga xos xususiyatlari	369
Tursunova Shaxnoza Farxod qizi	
Процессы цифровизации АО “Hududgazta'minot”	373
Хусанов Кахрамон Нишонович	
O'zbekistonda aholi turmush darajasini oshirish yo'llari.....	378
Abdullayeva Madina Kamilovna, Eldorbekov G'ofurbek Iskandarbek o'g'li	
Aholi farovonligini oshirishda tadbirkorlik subyektlari uchun kredit tizimini takomillashtirish mexanizmi.....	381
Bobayev Isroiljon Abdinabiyeich	
Mamlakatga jalb qilingan xorijiy kapitalning tovarlar va xizmatlar importi salohiyatiga ta'sirini ekonometrik modellar bilan baholash.....	386
Saydullayev Azamat Jo'raqul o'g'li	

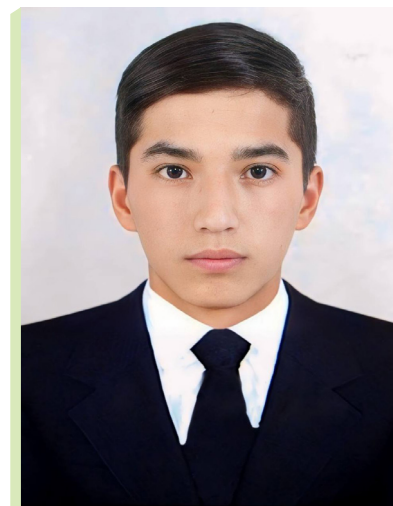

O'zbekistonda bank xizmatlari raqobatbardoshligini baholash mazmuni va o'ziga xos xususiyatlari.....	394
Sh. Madraimov	
Kapital bozorida sug'urta kompaniyalar institutsional investor sifatida	397
Xasanova Lola Mamasharifovna	
Yangi O'zbekiston strategiyasida institutsional islohotlarni yanada chuqurlashtirish va ko'p funksiyali raqamlashtirishning ilmiy asoslari	400
B. B. Berkinov	
O'zbekiston Respublikasi tijorat banklari orqali jinoiy yo'l bilan olingan daromadlarni legallashtirish mexanizmlari.....	409
G'afurov Umidjon Bahodir o'g'li	
Rivojlangan mamlakatlarda keksa fuqarolarning bandligini oshirish kam ta'minlangan aholi qatlamini qo'llab-quvvatlash usuli sifatida (Yaponiya tajribasi misolida).....	413
Karimov Bekzodjon Ilxomovich	
Tashqi savdoni oshirishda boj-tarif siyosatini takomillashtirish mexanizmlari	420
Pardayev Ilhomjon G'ulomjon o'g'li	
Финансы или корпоративные финансы	426
Уринов Бобур Насиллоевич	
In Ensuring Economic Development in the Country Green Economy and its Features	432
Akhunova Shakhistakhon Nomonjanovna, Abdusattorova Mokhirabonu Abdugoppor kizi	
Tijorat banklarining investitsiya faoliyatini rivojlantirish yo'nalishlari	437
Jo'rayev O'ktam Panji o'g'li	
Сокращение уровня бедности в Узбекистане.....	443
Амирджанова Ситора Суннат кизи	
Paxtachilik sohasida ishlab chiqarish jarayonlari samaradorligini oshirishning innovatsion yechimlari va uning foydaga ta'sirini baholash	448
S. B. Inoyatov	
Tijorat banklarida muammoli kreditlar bilan ishlash amaliyotidagi muammolar va ularni barataraf etish yo'llari	453
Maxmudov Rahimjon Hamid o'g'li	
Mahalliy budjet daromadlarining nazariy va ilmiy asoslari	460
O'lokulova Feruza Mansurovna	
Kambag'allikni qisqartirish – aholi turmush farovonligini ta'minlashning muhim omili	463
Usmanov Baxodir Baxtiyorovich	
Raqamli marketingni rivojlantirish zaruriyati	469
Xalmuxamedova Zebaxon Babaxanovna	
Tijorat banklari o'rtasidagi raqobatni rivojlantirish orqali fond bozorida aksiyalar narxini barqarorligini ta'minlash istiqbollari	473
M. Yuldosheva	
Konchilik sanoati korxonalarida innovatsion faoliyatni rivojlantirish mexanizmlarining ilmiy-nazariy asoslari	480
Kurbanova Mehriniso Nematjanovna	
O'zbekistonda banklar moliyaviy xizmatlari va ular sifatining amaldagi holati tahlili	487
Mirzayev Mirza Abdullayevich	
Oliy ta'lim muassasalarining iqtisodiy samaradorlikning raqobatbardoshligini institutsional tahlil qilish mexanizmi.....	492
Saydullayeva Saodat Abdumajidovna	
Integrasiya sharoitida to'qimachilik sanoatining rivojlanishi	499
Ziyayeva Muhtasar Mansurdjanovna	
Auditorlik tekshiruvini tashkil etish va o'tkazish jarayonlarini takomillashtirish	503
Karamatova Noiba Husnitdinovna	
Davlatning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashning nazariy jihatlarini	510
Mamatov Mamajan Axmadjonovich	
Экономическое сознание и экономическое мышление: теоретический анализ.....	517
Пардаев Мамаюнус Каршибаевич, Мухаммедов Мурод Мухаммедович	
O'zbekiston respublikasi tijorat banklari tomonidan qurilish korxonalarini kreditlashni takomillashtirish yo'llari	522
Sultanov Baxram Begdullayevich	

Роль искусственного интеллекта в современных технологиях медиаобразования в высших учебных заведениях.....	526
Самигова Гуландом Абдужаббаровна	
Talabalarga moliyaviy yordam dasturlari va ularning ta'lim sifatiga ta'siri	534
Mirzayeva Muhlisa Ubaydullo qizi	
Mintaqaviy investitsion jozibadorlik va investitsion siyosat: nazariy talqin	539
Muminov Akmal Tulkunovich	
Mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotida oliy ta'lim tizimining ta'siri	543
Nasimov Adiz Azamat o'g'li, Baxtiyorova Jasmina Jasurovna, Axrorov Zarif Oripovich	
Respublikada fermer xo'jaliklarga xizmat ko'rsatishni rivojlantirish va agroxizmatlar bozorini davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash imkoniyatlari	548
Shukurov Ilxom Safarboyevich	
Turli mamlakatlarda oliy ta'limni moliyalashtirish yo'llari	555
Umarova Moxigul Maxmayunus qizi	
Dehqonchilikni innovatsion asosda rivojlantirishning xorijiy tajribasi	560
Yuldashev G'iyos Turabekovich	
Tijorat bank xizmat turlarini islomiy bank xizmatlari orqali rivojlantirish istiqbollari	564
Bayjanova Gozsal Sarsengaliyevna	
Qishloq xo'jaligi mahsulotini baholash va hisobga olishning uslubiy jihatlarini takomillashtirish	570
Boltayev Abror Sayitmuradovich	
Секреты интересного урока в начальной школе	577
Гараева Олеся Владимировна	
Iqtisodiyotni barqaror rivojlanishda yashil iqtisodiyotning o'rni	580
Ibragimova Gulchehra Toxirovna	
Mahsulot va xizmatlarni raqamli transformatsiyasini amalga oshirish algoritmi	584
Kucharov Abrorjon Sobirjanovich, Bobojonov Azizjon Babaxanovich, Abdurakhmonov Abdumalik Abdurashidovich	
O'zbekiston Respublikasining soliq tizimi mamlakatda yashirin iqtisodiyot ulushini qisqartirish vositasi sifatida	591
Nabiyev Feruz Nurmurodovich	

MULK QIYMATINI BAHOLASH TUSHUNCHASI, BAHOLASH OBYEKTлари, BAHOLANADIGAN QIYMAT TURLARI

Izbosarov Boburjon Bahriddinovich

I.f.d, professor

Yoqubboyev Ilhomjon G'ulomjon o'g'li

Toshkent moliya instituti, budjet hisobi va
g'aznachilik fakulteti, 3-kurs BBI-90 guruh talabasi

Annotatsiya: Mazkur maqolada mulk qiymatini baholash tushunchasi, baholash obyektlari (ko'chmas mulk, ko'char mulk, qimmatli qog'ozlar, zargarlik buyumlari, biznes baholash va hokazolar), baholanadigan qiymat turlari va shu bilan birga baholash mulkka qo'yiladigan baholar haqida ma'lumotlar keltirib o'tilgan. Ushbu maqolada hozirgi kunda rivojlanayotgan sohalardan biri — baholash ishi yo'nalishiga mos keluvchi ilmiy izlanishlar olib borilgan.

Kaliit so'zlar: baholash, baho, ashyolar, intellektual mulk obyektlari, bozor qiymati, adolatli qiymat, investitsiya qiymati, sinergetik qiymat, tugatish qiymati, yo'q qilish qiymati, almashtirishning qoldiq qiymati, takror ishlab chiqarish qoldiq qiymati, maxsus qiymat, sug'urtaga oid qiymati, soliqqa oid qiymat.

Abstract: This article provides information on the concept of property value assessment, objects of assessment (real estate, movable property, securities, jewelry, business valuation, etc.), types of value to be assessed, and, therefore, assessments to be made on the property. This article has been carried out scientific research corresponding to the direction of the assessment work, which is considered one of the areas that are currently developing.

Key words: valuation, valuation, items, intellectual property objects, market value, fair value, investment value, synergistic value, termination value, disposal value, replacement residual value, reproduction residual value, special value, insurance-related value, tax-related value.

Аннотация: В данной статье приводится понятие оценки стоимости имущества, информация об объектах оценки (недвижимость, движимое имущество, ценные бумаги, ювелирные изделия, оценка бизнеса и т.д.), о видах оцениваемой стоимости, а вместе с тем и об оценках, по которым проводится оценка имущества. Настоящая статья посвящена научным исследованиям, соответствующим направлению оценочной работы, которое в настоящее время считается одной из развивающихся областей.

Ключевые слова: оценка, предметы, объекты интеллектуальной собственности, рыночная стоимость, справедливая стоимость, инвестиционная стоимость, синергетическая стоимость, ликвидационная стоимость, ликвидационная стоимость, остаточная стоимость замены, остаточная стоимость воспроизводства, специальная стоимость, страховая стоимость, налоговая стоимость.

KIRISH

Mamlakatimizda bozor iqtisodiyoti islohotlari bosqichma-bosqich olib borilishi, mulk shakllari o'zgarishi jarayonida shakllangan mulk bozorida baholash faoliyatining shakllanishi va rivojlanishiga bozor munosabatlari taraqqiyoti sabab bo'ldi. Demak, davlat bozor iqtisodiyoti tizimiga o'tishi bilan tasarrufidagi mol-mulkni xalqqa, jamoalarga, hamda individual shaxslarga bera boshladi. Buning negizida esa ushbu mulkni baholash va uni xususiylashtirish va davlat tasarrufidan chiqarish zarurati paydo bo'ldi. Ayni damda ushbu zarurat mulk qiymatini baholash faoliyatining rivojlanishiga asos bo'lib xizmat qilmoqda.

Baholash tushunchasi keng qamrovli tushuncha bo'lib, mulkni, ya'ni bino va inshootlarni, mashina va uskunalarini, transport vositalarini, qolaversa, insonning salohiyatidan tortib, yer yuzidagi barcha narsalarga baho berishdan iborat.

Metod. Vatanimiz olimlaridan I.Yu. Abduraxmanov, R.X. Alimov, B.B. Berkinov, K.B. Ganiyev, G.I. Ganiyeva, A.N. Kravchenko, B.Yu. Xodiyev, N. To'ychiyev, A.Mirxoshimov, K. Plaxtiy, Sh. Shoha'zamiy^[4] va boshqalarning ishlarida ko'chmas mulk qiymatini baholashning nazariy-metodologik asoslari va baholashning daromadli, xarajatli va qiyosiy yondashuvlari tahlil qilingan va baholash haqida hisobot tayyorlashning metodologik asoslari ko'rib chiqilgan. Iqtisodchi olimlarning tahlillariga ko'ra, ko'chmas mulk obyekti narxlarini dinamikasi talab va taklifning o'zaro nisbati va shu kabi boshqa bozor qonunlari ta'siri ostida shakllanadi. Turli toifadagi ko'chmas mulk, xususan, noturar joylar qiymatini aniqlash baholanayotgan obyektning o'ziga xos xususiylatlari ko'pligi, shu bilan birga mulkni baholashga ta'sir ko'rsatuvchi turli omillar bilan belgilanuvchi g'oyat murakkab va ko'p mehnat talab qiluvchi jarayon hisoblanadi^[7].

Natijalar. Hozirgi kunda baholash sohasini rivojlantirish hamda uni yanada takomillashtirish ishlari olib borilmoqda. Project.gov.uz saytidagi (23.12.2023 holatiga ko'ra) e'longa ko'ra "Baholash faoliyati to'g'risida"gi qonun tahrirlanib, hozirda 9-bob (avvalgi tahrirda boblarga ajratilmagan edi), 57-moddani (avvalgi tahrirda 22-moddadan iborat edi) tashkil qilmoqda. Xususan, bu qonunning 6-bobi, 29, 30 va 31- moddalarida baholash obyektlari, baholash obyektlarining qiymat turlari hamda baholash obyektining bozor qiymati to'g'risida tegishli ma'lumotlar keltirib o'tilgan¹.

"Baholash" (appraise) fe'li, bir necha xil ma'noga ega. U narxni aniqlash, qiymatni belgilash, miqdorni baholash, biror bir narsaning sifati qadr-qimmatini haqida xulosa chiqarish kabi ma'nolarni anglatadi.

Baholovchilar amal qiladigan baholash jarayoni barcha ma'nolarni qamrab olishi tufayli baholovchi nafaqat baholanayotgan obyektning qimmatini aniqlaydi, balki qiymatni aniqlash uchun miqdoriy va sifat ko'rsatkichlarini belgilaydi.

"Baho" (appraisal) atamasi ham qo'yilgan shart va maqsad mazmuniga qarab bir necha ma'noga ega bo'lishi mumkin. U baholash bo'yicha harakatni, yoki qiymat haqidagi xulosani yoxud tadqiqotlar natijalari taqdim etilgan hisobotni anglatishi mumkin.

Yuqoridagilardan kelib chiqib, baholash faoliyatida qo'llaniladigan baho va baholash atamasiga quyidagi ta'rif qabul qilindi:

Baholash – umumiy qabul qilingan tartiblarga mos keluvchi va baholashning umumiy qabul qilingan tamoyillarining qo'llanilishi bilan bajariladigan, tegishli tadqiqot yo'li bilan qiymatni belgilash san'atidir;

Baho – bu obyektning batafsil o'rganishga asoslangan qiymat haqidagi fikridir.

Baholash obyektlari jumlasiga quyidagilar kiradi:

- alohida moddiy obyektlar (ashyolar);
- shaxsning mol-mulkini tashkil etuvchi ashyolar majmuyi, shu jumladan muayyan turdagi (ko'char yoki ko'chmas) mol-mulk;
- mol-mulkka yoki mol-mulk tarkibidagi ayrim ashyolarga mulk huquqi va boshqa ashyoviy huquqlar;
- talab qilish huquqlari, majburiyatlari (qarzarlar);
- ishlar, xizmatlar, axborot;
- intellektual mulk obyektlari va qonunchilikka fuqarolik muomalasida bo'lishi mumkinligi belgilangan boshqa fuqarolik huquqlari obyektlari.

Ashyolar (mulk) – baholash maqsadlari uchun ko'chmas va ko'char mulk (ashyolar)ga ajratiladi.

Ko'chmas ashyolar (ko'chmas mulk) jumlasiga yer uchastkalari, yer osti boyliklari, alohida ajratilgan suv obyektlari va yer bilan uzviy bog'langan barcha narsalar, ya'ni yerga birlashgan hamma obyektlar, yer usti va yer osti qurilmalari, inshootlarga uzoq muddatga birlashtirib qo'yilgan, birlashtirib qurilgan, belgilangan maqsadiga nomutanosib zarar yetkazmagan holda joyidan ko'chirish mumkin bo'lmagan obyektlar, shu jumladan o'rmonlar, ko'p yillik dov-daraxtlar, binolar, inshootlar kiradi.

Ko'chmas mulkka kirmaydigan ashyolar, shu jumladan qimmatli qog'ozlar ko'char mulk, deb tan olinadi.

Intellektual mulk jumlasiga quyidagilar kiradi:

1. Intellektual faoliyat natijalari:

- fan, adabiyot va san'at asarlari;

¹ project.gov.uz

- ijrolar, fonogrammalar va namoyish etuvchi tashkilotlarning ko'rsatuvlari;
 - elektron hisoblash mashinalari uchun dasturlar va ma'lumotlar bazalari;
 - ixtirolar, foydali modellar, sanoat namunalari;
 - seleksiya yutuqlari;
 - oshkor etilmagan axborot, shu jumladan ishlab chiqarish sirlari (nou-xau);
2. Fuqarolik muomalasi qatnashchilari, tovarlar, ishlar va xizmatlarni shaxsiylashtirish vositalari:
 - firma nomlari;
 - tovar belgilari (xizmat ko'rsatish belgilari);
 - tovar chiqarilgan joylar nomi;
 3. Qonun hujjatlarida nazarda tutilgan hollarda boshqa intellektual faoliyat natijalari va fuqarolik muomalasi qatnashchilari, tovarlar, ishlar va xizmatlarni shaxsiylashtirish vositalari.

Ashyoviy huquqlar (mulk huquqi) – ashvoviy huquqlarga ko'char va ko'chmas mulk huquqlari, shu jumladan: mulk huquqi, xo'jalik yuritish huquqi, operativ boshqarish huquqi, ishonchli boshqarish huquqi, merosga umrbod egalik qilish huquqi, doimiy (muddatsiz) foydalanish huquqi, ijara, ipoteka, servitutlar kiradi. Ko'chmas mulkka huquqlarni baholash maqsadi uchun faqat ularning yuzaga kelishi, boshqa shaxsga o'tishi va bekor qilinishi davlat ro'yxatidan o'tishi sharti bilan qayd etiladi. Ko'char ashvovlarga huquqlarni davlat ro'yxatidan o'tkazish talab etilmaydi, qonun hujjatlarida maxsus belgilangan hollar bundan mustasno.

Majburiyatlar – shartnomadan kelib chiqqan holda zarar yetkazilganligi oqibatida yoki fuqarolik qonunchiligida belgilangan boshqa asoslar tufayli muayyan harakatlarni sodir etish yoki sodir etmaslik bo'yicha, shu jumladan mulkni berish, ishlarni bajarish, pul berish, shuningdek, mulkni berish (mulkni yollash) bo'yicha bir shaxsning majburiyati yoki boshqa shaxsning talab huquqi baholash obyekti bo'lishi mumkin.

Baholash maqsadida korxona (biznes) – tadbirkorlik faoliyatini, odatda, tashkilot (yuridik shaxs) faoliyati doirasida amalga oshirish uchun foydalaniladigan mulkiy majmuani anglatadi.

Korxona (biznes) tarkibiga uning faoliyati uchun mo'ljallangan barcha mulk turlari, shu jumladan, ko'char, ko'chmas mulk, nomoddiy aktivlar, mulk huquqlari, talab huquqi, majburiyatlar va kapital kiradi.

Ko'char va ko'chmas ashvovlar, shuningdek, ashvoviy huquqlar hamda talab huquqi basharti avvalgi voqea-hodisalar natijasida ular tashkilot boshqaruvida bo'lsa hamda kelajakda ulardan tashkilot uchun iqtisodiy foydalar oqimi kutilayotgan bo'lsa, tashkilot aktivlari hisoblanadi va tashkilotning moliyaviy (buxgalteriya) hisobotida aks ettiriladi.

Baholash obyekti qiymatining turlari baholash maqsadlariga qarab baholash obyekti xususida bozor qiymati yoki bozordan farqlanuvchi qiymat qo'yiladi. Baholash obyekti qiymati turlarining qo'llanish sohasi va ularning farqlanuvchi xususiyatlarini baholash standartlari bilan belgilanadi. Baholash obyekti baholash pul shaklida amalga oshiriladi.

Qiymat turlariga quyidagilar kiradi:

1-rasm: Qiymat turlari²

² Qiymat turlari.

“Bozor qiymati” tushunchasiga O‘zbekiston Respublikasining “Baholash faoliyati to‘g‘risida”gi Qonunida quyidagicha ta’rif berilgan: “Baholash obyektining bozor qiymati asosida ehtimoliy narx tushunilib, unga ko‘ra mazkur baholash obyektining ochiq bozorda raqobat sharoitida, bitimning taraflari barcha zarur axborotga ega bo‘lgan holda o‘z manfaatlari yo‘lida oqilona va ixtiyoriy ravishda harakat qiladi, bitim narxining baland-pastligida esa biron-bir favqulodda holatlar, shu jumladan taraflardan birining ushbu bitimga qo‘shilish majburiyati aks etmaydi”^[1].

Agar biron-bir baholash obyektini baholashda majburiy o‘tkazish talabi mavjud normativ hujjatda yoki baholash obyektini baholash to‘g‘risidagi shartnomada qiymatning aniq turi ko‘rsatilgan bo‘lmasa, mazkur obyektning bozor qiymati belgilanishi lozim. Mazkur qoida normativ hujjatda baholash obyektini qiymatining turini aniqlovchi O‘zbekiston Respublikasining “Baholash faoliyati to‘g‘risida”gi Qonunida yoki O‘zbekiston Respublikasining Yagona milliy baholash standartida nazarda tutilmagan atamalarda foydalanilgan taqdirda ham qo‘llanishi kerak^[5].

Adolatli qiymat deganda aktiv, aniq belgilangan va barcha zarur axborotga ega bo‘lgan manfaatdor taraflar o‘rtasida ayirboshlanganda (mulk sotilganda yoki qarzdorlik hisobdan chiqarilganda) ushbu taraflarning manfaatlari aks ettiradigan, hisoblab chiqiladigan – baholanadigan pul miqdori tushuniladi.

Adolatli qiymatni aniqlash qat’iy belgilangan taraflar o‘rtasida ushbu taraflarning har biri bitimdan ko‘radigan afzalliklari yoki salbiy tomonlarini hisobga olganda adolatli bo‘ladigan xuddi shunday pul miqdorini baholashni talab qiladi.

Bunda bozor qiymatini aniqlashda, odatda, umumiy hisobda bozor ishtirokchilariga xos bo‘lmaydigan yoki ular foydalana olmaydigan barcha afzalliklar yoxud salbiy holatlar hisobga olinmaydi.

Adolatli qiymat bozor qiymatiga qaraganda ancha kengroq tushuncha bo‘lib, garchi taraflar o‘rtasidagi bitimda adolatli baho bozordagi ehtimoliy bahoga teng bo‘lsa-da, shunga qaramay, shunday vaziyatlar yuzaga kelishi mumkinki, adolatli qiymatni aniqlashda bozor qiymatini aniqlashda e’tiborga olinmaydigan jihatlari, masalan, moddiy manfaatdorlikni uyg‘unlashtirganda yuzaga keladigan sinergetik qiymatning ba’zi bir jihatlari e’tiborga olinishi zarur bo‘ladi.

Investitsiya qiymati deganda aktivning aniq egasi yoki potensial egasi uchun ularning xususiy investitsiyaviy yoki operatsion (xo‘jalik) maqsadlari hisobga olinadigan qiymat tushuniladi.

Investitsiya qiymati subyektiv o‘ziga xos baholash bazasidir. Aktiv qiymati sohibi uchun uni boshqa tarafdagi sotganda ehtimoliy olinuvchi miqdorga teng bo‘lsa-da, ushbu baholash bazasida iqtisodiy subyekt aktivga egalik qilishdan va tegishli aktiv bilan hech qanday almashuv mo‘ljallanmasdan erishiladigan foydalar aks ettiriladi.

Investitsiya qiymatida iqtisodiy subyektning moliyaviy holati va baholashni bajarishdan moliyaviy maqsadlari aks ettiriladi. Bu qiymatdan ko‘pincha investitsiyalar samaradorligini aniqlash uchun foydalaniladi.

Sinergetik qiymat ikki va undan ortiq aktivlar yoki ishtirokchilikdagi ulushlarning birlashtirilishi natijasida qiymatning umumiy yig‘indisi summasi ularning alohida-alohida olingan qiymatlari summasidan ortiq bo‘lib chiqqanda hosil bo‘ladi.

Faqat aniq xaridor sinergik samarani qo‘lga kiritisa, sinergik qiymat bozor qiymatidan farqlanadi, chunki sinergik qiymatda aktivning faqat aniq xaridor uchun qiymatga ega bo‘lgan aniq tavsiflari aks etadi.

Tugatish qiymati deganda aktiv yoki aktivlar guruhini qismlarga bo‘lib-bo‘lib sotib yuborganda olinishi mumkin bo‘lgan summa tushuniladi. Tugatish qiymatida aktivlarni sotishga tayyorlash xarajatlari hamda sotish bo‘yicha xarajatlarini hisobga olish kerak.

Tugatish qiymatini baholashni o‘tkazishning quyidagi shartlaridan foydalanib aniqlash mumkin:

- odatiy marketing davrida tartibga solingan bitim;
- marketing davrini qisqartiruvchi majburiy bitim.

Baholovchi baholash amaliyotining mo‘ljallanayotgan shart-sharoitlarini ko‘rsatishi shart.

Yo‘q qilish qiymati – baholash obyektining uni tashkil etgan materiallarning bozor qiymatiga teng qiymatini anglatadi. Bu qiymat yalpi yoki sof qiymat (sotish xarajatlarini chegirgan holda) shaklida ifodalanishi mumkin.

Almashtirishning qoldiq qiymati deganda baholash obyektiga o‘xshash obyektini yaratish xarajatlarini baholash sanasida mavjud bozor narxlaridagi baholash obyektining eskirishini hisobga oluvchi qiymati tushuniladi.

Takror ishlab chiqarish qoldiq qiymati deganda baholash obyektini bilan bir xil obyektini bir xil materiallar va texnologiyalardan foydalangan holda yaratishga sarflanuvchi, baholashni o‘tkazish sanasida mavjud bozor narxlarida o‘lchanadigan, baholash obyektining eskirishini hisobga oluvchi xarajatlar summasi tushuniladi.

Maxsus qiymat bozor qiymatidan ortiq summa bo‘lib, faqat maxsus xaridor (alohida manfaatga ega bo‘lgan) uchun qiymatga ega bo‘lgan aktivlarning muayyan tavsiflarini aks ettiradigan qiymat tushuniladi.

Sug‘urtaga oid qiymat mulkning shartnoma yoki sug‘urta polisi qoidasida nazarda tutiladigan qiymatni anglatadi. Bunda shartnoma yoki sug‘urta polisi imzolangan kundagi sug‘urta maqsadlari uchun mulkning haqiqiy qiymati aniqlanadi.

Soliqqa oid qiymat deganda amaldagi soliq qonunchiligi asosida hisoblab chiqiladigan qiymat tushuniladi. Bozor qiymatidan farqlanuvchi baholash bazalari asosida bajarilgan barcha baholash natijalari har xil farazlarni talab qiladi. Ular baholovchi tomonidan aniq identifikatsiya qilinishi va baholash haqidagi hisobotga kiritilishi lozim. Ba'zi holatlarda baholashning tegishli muqobil bazasini ta'minlashning imkoni bo'lmaydi, bunday hollarda baholovchi baholashga oid vazifani o'zgartirishi lozim.

XULOSA

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, Mulk qiymatini baholash, bir mulkning moliyaviy, iqtisodiy, ilmiy, ijtimoiy va boshqa ko'rsatkichlaridan kelib chiqqan qiymatlarini aniqlash jarayoni hisoblanadi. Bu baholash jarayoni moliya vaziri, moliyaviy institutlar, moliyaviy maslahatchilar, ekspertlar va boshqa mutaxassislar tomonidan amalga oshiriladi. Baholash obyektlari, moliyaviy, iqtisodiy va boshqa moliyaviy resurslarni o'z ichiga olgan mulk bo'lishi mumkin. Bundan tashqari, moliyaviy baholash jarayonida biznes, transport, kommunikatsiya, energiya va boshqa sohalaridagi infratuzilma obyektlari ham baholashga kiradi. Xususan, mulk qiymatini baholash usullari va kriteriyalari mamlakatlar, moliyaviy organlar va O'zbekistonning qonun hujjatlari asosida belgilanadi. Baholash jarayonida obyektivlik, nizomni buzmaslik, ma'lumotlarga kirish, qiymatni to'g'ri belgilash va boshqa tamoyillarga asosan baholanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasining "Baholash to'g'risida"gi qonuni. 19.08.1999-yildagi 811-I-son. <https://lex.uz/ru/docs/-24703>.
2. Shoha'zamiy Sh.Sh. "Bozor asoslari" darslik. –T.: "Fan-texnologiya", 2012.
3. Shoha'zamiy Sh.Sh. "Mulk nazariyasi, qiymati va narxi". Monografiya. –T.: "Fan-texnologiya", 2012. – 264 bet.
4. Shoha'zamiy Sh.Sh. "Mulk nazariyasi, qiymati va narxning nazariy asoslari," tanlangan ma'ruzalar –T.: "Iqtisod-moliya", 2015.
5. O'zbekiston Respublikasi Davlat aktivlarini boshqarish agentligi direktorining buyrug'i, 04.06.2020-yilda ro'yxatdan o'tgan, ro'yxat raqami 3239. <https://lex.uz/ru/docs/-4842496>.
6. Yoqubboyev Ilhomjon G'ulomjon o'g'li. Models and methods for increasing the efficiency of innovative research: xalqaro ilmiy konferensiyaning ilmiy ishlari to'plami (11 October, 2023). – Berlin., -2023. 27-soni. –215 bet. <https://interonconf.org/index.php/ger/article/view/7299>.
7. Xasanova Shaxnoza Toxir qizi. Noturar joylar qiymatini baholashning metodologik va amaliy masalalari nomli dissertatsiyasi. –Toshkent-2017. –108 bet.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 2

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.